

lige skal have skrevet en Artikel i et af Hovedstadens Blade. Da det er en Mand, som med stor Iver og Ridfærthed har taget sig af forskjellige humane Formaal og særlig ogsaa har arbejdet for Udruelighedens Fremme, og da jeg tror, at de Bemærkninger, han har gjort i dette Skrift, har vakt betydelig Opsigt, saa at det ikke kan anses for ligegyldigt, om de aldeles ikke blive berørte under Lovforslagets Behandling i Landsthinget, saa har jeg tilladt mig at begjære Ordet for at fremsføre disse Bemærkninger, som jeg skal søge at gjøre saa korte som muligt. Jeg vil da begynde med at sige, at jeg er enig med Forfatteren af det nævnte Skrift i hans Betragtninger om den forfærdelige Ulykke, som den overhaandtagende Drifskældighed er i et Land, hvor den er bleven saa stærk, som det ikke kan nægtes, at den i mange Maader viser sig at være i vort Fødeland. Jeg behøver ikke her i det Enkelte at minde om, hvilke Oplysninger i saa Henseende det statistiske Bureau har været i Stand til at meddele for nogle Aar siden. Jeg vil kun kortelig nævne, at det f. Ex. er en sikker Sag, at omtrent $\frac{1}{4}$ af Vgteskabsstiksmiserner skyldes Misbrug af Brændevin, at omtrent $\frac{2}{3}$ af de Mænd, der findes paa Fattiggårdene og Arbejdsanstalterne, ligeledes ere komne der paa Grund af Drifskældighed, og at 7,000 af de 10,000 Menneſter, der aarlig anholdes af Politiet, anholdes paa Grund af Drukkenſtab, og forskjellige andre saadanne Momenter vise tilstrækkelig klart, at det virkelig er en Samfundsopgave at bekæmpe Drifskældigheden. Jeg fremhæver dette for at vise, at det ikke er fra noget Forfatteren modsat Standpunkt, jeg taler, naar jeg finder mig forpligtet til dog at berigtige eller i hvert Fald imødegaa tildels Noget af det, han har skrevet. Hvor stærkt et Indtryk dette lille Skrift end gjorde paa mig, er jeg dog ved nærmere Overveielſe kommen i Tvivl om, hvorvidt det forholder sig fuldstændig rigtigt, som han udtaler sig, naar han mener at Ophøielſen af Lovforslagets § 2 til Lov skulde medføre saa farlige Konsekventer som dem, han antyder i sit Skrift. Jeg er enig med ham om, at hvis det virkelig skulde blive Tilfældet, at Tilladelsen til at anlægge Brænderier paa Landet uden kongelig Bevilling skulde medføre lignende Forhold som dem, der fandtes i Sverige før Lovbestemmelſen af 1855, saa kunde jeg i alt Fald for mit Vedkommende ikke stemme for, at dette Lovforslag blev til Lov. Thi hvor megen Bægt jeg end vil lægge paa, at Karrumsbestatningen bliver forvandlet til Udhyttebestatning, og at derved opnaas, at Land-

bruget kan have Udsigt til at faae sine ſlettere Kornvater affatte til Brænderierne, vil jeg dog mene, at hvis man virkelig skulde have Grund til at frygte, at denne Lov skulde kunne bidrage til en saadan Udbredelse af Drukkenſtaben, som den ærede Forfatter frygter for, maatte der være Anledning til at betænke sig overmaade meget. Men jeg tror, at det beror noget paa et Feilſyn. Jeg tror snarere, at den Udviſling, der foregik i Sverige i 1855, mere maa paralleliſeres med den Udviſling, der foregik her i Lyberne eller Trediberne. Thi i Aarhundredets Begyndelse var der her en Mængde ſmaa Brænderier rundt omkring i Landet, mange Smugbrænderier, hvor vedkommende Beboere selv tilvirkede deres Brændevin. De ældre Medlemmer af Thinget ville kunne erindre det, i alt Fald maa jeg sige, at jeg erindrer fra mine Forældres Udtalelſer, hvorledes der i deres Ungdom i Sylland maatte føres heftige Kampe imod disse Smugbrænderier. Jeg tror nu aldeles ikke, at Loven, som den foreligger, vil bidrage til, at noget Sligt kom frem igen. Jeg maa tilſtaa, at § 2 vilde jeg fra mit Standpunkt helst have været fri for. Havde der været Mulighed for at faae Loven gennemført uden § 2, vilde jeg for mit Vedkommende have stemt imod denne Paragraf, men paa den anden Side kan jeg ikke tillægge den Tilladelse, der heri gives, en saadan Bægt, at der forekommer mig at være berettiget Grund til at modsætte sig eller modarbejde Loven, saaledes som Forholdene nu ſtaa. Jeg tror ikke, at der paa Landet vil blive anlagt ret mange Brænderier. Naar den ærede Forfatter og Mænge med ham mene, at Overgangen fra Karrumsbestatningen til Produktbestatningen vil blive i den Grad til Gunst for Smaabrænderierne, at de kunne bestaa i Konkurrencen med de ſtore, tror jeg det ikke. Jeg tror, at det vil gaa der ſom overalt, at hvor forſt Produktionen er gaaet over til den ſtore Fabrikation, vil det ikke være muligt for de ſmaa Fabrikker at konkurrere med de ſtore. Jeg vil snarere sige, at jeg er noget bange for, at Vedtagelſen af § 2 ſkal medføre, at forskjellige Landboere forſøge paa at op-hjælpe deres Stilling ved at anlægge Brænderier og derved paadrage sig betydelige Tab. Min Mening er ſelvfølgelig ikke, at § 2 ſlet ikke skulde medføre Oprettelſen af Brænderier paa Landet, men min Mening er den, at den ikke vil medføre Oprettelſen af Brænderier i ſaa ſtort et Omfang, ſom det almindelig antages. Oprettelſen af et Brænderi paa Landet vil f. Ex. for en mindre Landeiendomsbeſidder være en meget